

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva, közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2023.2.3

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában ismertetett jogesetek az ajánlatkérőket érintően a közbeszerzések tisztaságát és hatékonyságát szolgáló ajánlatkérői kötelezettségekkel foglalkoznak, amelyek az ajánlatkérőnek a közbeszerzés átláthatóságát szolgáló dokumentálási, illetve az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentése érdekében a verseny szintjének növelését célzó intézkedési terv készítésére vonatkozó felelősségét határozzák meg.

D.281/31/2021. számú határozat

A jogorvoslati ügyvel érintett tárgyak: Az ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége közé tartozik, hogy köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles rögzíteni a szerződéses kötelezettségek teljesítését, valamint a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és - adott esetben - a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

Tényállás

Az ajánlatkérő (önkormányzat) 2019. március 12. napján a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított építési beruházás tárgyában.

Az ajánlati felhívás rögzítette a kötelező tartalmi elemeket, köztük a szerződés tárgyát, a részajánlattétel lehetőségének kizárását, a közbeszerzés mennyiségét, rendelkezett a szerződés 13 hónapos időtartamáról.

A felhívás További információk pontjában rögzítésre került, hogy:

„Ajánlatkérő szerződéses feltételként írja elő, hogy a nyertes ajánlattevőnek kötelező bevonnia a teljesítésbe 6 fő helyi hátrányos helyzetű munkavállalót. A helyi minőséget, továbbá a hátrányos helyzet és a munkaviszony fennállását legkésőbb a szerződéskötéskor igazolni kell a dokumentációban előírt módon. Az igazolások a szerződés mellékletét képezik.”

Ajánlatkérő szerződéses feltételként írta elő, hogy a nyertes ajánlattevőnek kötelező bevonnia a teljesítésbe 6 fő helyi hátrányos helyzetű munkavállalót. A helyi minőséget, továbbá a hátrányos helyzet és a munkaviszony fennállását legkésőbb a szerződéskötéskor igazolni kell az alábbiakban előírt módon.

Az ajánlatkérő meghatározta a „helyi” megfogalmazás tartalmát, mely szerint ez alatt a 66/2015. (III.30.) Korm. rendelet 1. sz. melléklet 10.1 pontja szerinti és 10.2 pontja szerinti járáshoz tartozó településen állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyeket érti.

A felhívás szerint „A munkaviszony fennállásának igazolására nyertes ajánlattevőnek legkésőbb a szerződéskötéskor csatolnia kell a szerződéshez személyenként a megkötött munkaszerződéseket, egyszerű másolatban.

A hátrányos helyzet alátámasztására csatolni kell a szerződéshez azokat a dokumentumokat, amelyek alátámasztják, hogy a munkavállaló az 1991. évi IV. törvény 57/B. § (4) bekezdés 1. pont a)-f) alpontjainak valamelyike alá tartozó hátrányos helyzetűnek minősül. Ajánlatkérő a munkavállaló hátrányos helyzetének alátámasztására elfogadja különösen a munkaügyi központ igazolását, a születési időt tartalmazó hatósági igazolványt, a kormányhivatalok szakigazgatási szerveinek igazolását. A felsorolt dokumentumok egyszerű másolatban csatolandók.

A helyi minőség alátámasztására csatolni kell a lakcímet igazoló hatósági igazolványok egyszerű másolatát.”

A felhívás szerint a közbeszerzés európai uniós alapközből finanszírozott.

Az ajánlatkérő a felhívásban meghatározta a részvételi és alkalmassági feltételeket, azok igazolási módját is.

A dokumentáció részét képező „Vállalkozási szerződés tervezet” jelen jogorvoslati eljárás szempontjából releváns pontjai az alábbiakról rendelkeztek:

„3.) A Vállalkozó a terveket és a munkaterületet megismerte, azt a feladat meghatározásához szükséges mértékben, és az elvárható gondossággal tanulmányozta és ajánlatát ennek alapján tette meg.

4.) A tervek, műszaki leírás, illetve a költségvetési kiírás együttes tartalma képezi a szerződés tárgyát. Ha egy megoldás a tervben szerepel, de a költségvetési kiírásban nincs rá utalás, illetve fordított esetben, ha költségvetési kiírásnak nincs tervmelléklete, úgy a terv, vagy a költségvetési kiírás alapján a megoldás költsége (ilyen esetben is) az ajánlati árba beleértendő, így az része a szerződésnek. Helytelen, hibás, vagy hiányos tervezői költségvetés kiírás miatt pótmunka nem számolható el. A vállalkozó az ajánlati dokumentációban részletezetteknek megfelelően az ajánlatát a teljes dokumentáció felülvizsgálatát követően adta meg.

17.) A Vállalkozó a Megrendelővel egyeztetve a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 135. § (7) bekezdése alapján minimum 5 % előlegre jogosult.

18.) A Vállalkozó az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Kormányrendeletben foglalt alábbi feltételek teljesítésével nyújthatja be a legfeljebb 5 darab részszámlát (beleértve a végszámlát is):

- Az első részszámla kibocsátásának lehetősége biztosított számára legkésőbb az általános forgalmi adó nélküli szerződéses érték 25%-át elérő megvalósult teljesítéskor,
- Az előleg és a részszámlák alapján történő kifizetések összértéke nem lehet kevesebb a szerződés általános forgalmi adó nélkül számított értékének 70%-ánál.

21.) A végszámla csak a Szerződés szerinti teljes befejezést követően a mennyiségi és minőségi hiány nélkül záródó műszaki átadás-átvételt, a műszaki átadás átvételi jegyzőkönyv lezárását követően nyújtható be. Az előleg elszámolására a végszámlában kerül sor. A végszámla benyújtásának feltétele továbbá a megvalósulási tervek, minősítési tanúsítványok Megrendelőnek történő átadása is. A felek által aláírt teljesítés igazoló jegyzőkönyv a számlázás alapja és a számla melléklete.

22.) A Megrendelő teljesítés igazolásra jogosult képviselője és a műszaki ellenőr által igazolt részszámla és

végszámla pénzügyi teljesítése átutalással történik a Ptk. 6:130. § (1) – (2) bekezdés, valamint a Kbt. 135. § (3) bekezdése szerint.

24.) A Vállalkozó a szerződésben foglalt kötelezettsége maradéktalan teljesítéséről benyújtott végszámla teljes körű kiegyenlítésére csak akkor jogosult, ha a kötelezettsége teljesítésében részt vevő alvállalkozó kivitelezők követelésének kiegyenlítését hiánytalanul igazolja, függetlenül azok fizetési határidejétől.

25.) A munkaterület átadás-átvételének napja: Megrendelő a munka megkezdéséhez az építési munkaterületet a szerződés hatályba lépését követő 5 napon belül átadja és a kivitelezési műszaki ütemterv szerint biztosítja.”

Az ajánlattételi határidőre két ajánlat érkezett, ajánlatot tett a jelen ismertetés szerint E Kft. (a továbbiakban: kérelmezett) is.

A kérelmezett ajánlatában a Kbt. 66. § (6) bekezdés a)-b) pontja alapján tett nyilatkozatában rögzítette, hogy alvállalkozóként a 3 felelős műszaki vezető, épületenergetikai szakértés közbeszerzési részben, valamint a magasépítési munkákban való részvételben és szaktanácsadásban kíván alvállalkozót igénybe venni, és megnevezte az ismert alvállalkozókat: MV-É – D.I. e.v., MV-ÉV – Viron Kft., MV-ÉG – ITB Technik Kft., SZÉS6 – SZ.G. ev., a magasépítési munkálatokban való részvételben és szaktanácsadásban – KINAMÉ Kft.

A kérelmezett ajánlatában a 321/2015. (X.30) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdés alapján tett nyilatkozatában a megjelölt alvállalkozók kizáró okokra vonatkozó nyilatkozatát is becsatolta.

Az írásbeli összegezés szerint az ajánlatkérő az eljárást eredményesnek nyilvánította; az összegezésben a közbeszerzési eljárás nyertesének a kérelmezettet jelölte meg.

A közbeszerzési eljárás eredményeként az ajánlatkérő és a kérelmezett vállalkozási szerződést kötöttek határozott időtartamra. A vállalkozási szerződés alapján a vállalkozói díj nettó 1.149.575.204.-Ft-ban került megállapításra.

A vállalkozási szerződés a helyi, hátrányos helyzetű munkavállalókkal kapcsolatos foglalkoztatási kötelezettség körében a dokumentációban rögzítetteket tartalmazta az alábbi kiegészítésekkel:

„Megrendelő helyi hátrányos helyzetű munkavállaló alatt a megelőző közbeszerzési eljárás dokumentációjában megadott fogalmat érti.[...]

Vállalkozónak heti rendszerességgel jelenléti ívet kell vezetnie a helyi hátrányos helyzetű munkavállalók teljesítésben való részvételéről, amelyet a tárgyhatet követő hét második munkanapjáig legkésőbb elektronikus levélben meg kell küldenie a Megrendelő szerződésben megjelölt kapcsolattartójának, az eredeti aláírt, Vállalkozó által is jóváhagyott példányokat pedig a részszámlák kiállításakor kell átadni a Megrendelő részére. A jelenléti ív tartalmát, a valóságnak történő megfelelését a műszaki ellenőr ellenőrzi. Megrendelő minden egyes intézkedését dokumentálja.

Amennyiben a Vállalkozó nem teljesíti, vagy csak részben teljesíti a 6 fő helyi hátrányos helyzetű munkavállaló legalább rész munkaidőben történő bevonására vonatkozó kötelezettségét, az súlyos szerződésszegésnek minősül, továbbá köteles Megrendelő minden ebből eredő kárát megtéríteni.”

A vállalkozási szerződés a kifizetés rendje körében rögzítette az alábbiakat is:

„Jelen szerződés, továbbá a Vállalkozó és a Kbt. szerinti alvállalkozók közötti szerződések, valamint minden további, a Kbt. szerinti alvállalkozóval szerződéses viszonyban álló vállalkozó között megkötött vállalkozási szerződések alapján történő kifizetésekre a 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § (2) bekezdésében és a 32/B. §-ban foglalt rendelkezések az irányadók.”

A kérelmezett 6 főt (B. M. J., B. Z., F. B., M. Á., N. I., V. D.), mint helyi, hátrányos helyzetű munkavállalót jelentett be az ajánlatkérő felé.

A szerződéskötésig bejelentett 6 fő feletti 8 fő (B. P. D., R. D., R. J., Sz. L., V. I., B. P., id. F. B., P. E.) helyi, hátrányos helyzetűként foglalkoztatott munkavállaló esetében az ajánlatkérő felé a helyi, hátrányos helyzetű minőséget alátámasztó dokumentum az előírt okirati formában nem került csatolásra, a kérelmezett a munkavállalók „önbevallása” alapján tette meg nyilatkozatát az 1991. évi IV. törvény 57/B. § (4) bekezdés 1. pontja tekintetében.

A kérelmezett által kiállított I. részszámlán – a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdés b) és c) pontjával összhangban – feltüntette a részteljesítésből az alvállalkozókat megillető 69.762.537.-Ft-nak

megfelelő összeget, valamint csatolta azon nyilatkozatát, amelyen részletezte, hogy a bevont alvállalkozók egyenként mekkora összegre jogosultak az ellenszolgáltatásból.

Az ajánlatkérő a Közbeszerzési Hatóság hivatali kapuján keresztül benyújtott szerződésszegés bejelentésében előadta, hogy a kérelmezett több cselekményével is súlyosan megszegte a szerződést, amelynek eredményeként az ajánlatkérő a szerződéstől elállt.

A hivatalbóli kezdeményező az ajánlatkérő bejelentésére tekintettel végzésével a vállalkozási szerződés teljesítésének közigazgatási hatósági eljárás keretében történő ellenőrzését rendelte el.

A hivatalbóli kezdeményezés

A Közbeszerzési Hatóság elnöke a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt hivatalból jogorvoslati eljárást kezdeményezett.

A kezdeményezés 1. eleme szerint a laccímekártya adatai alapján az ajánlatkérő által előírt helyi kritérium M. Á. esetben nem teljesült, mellyel a kérelmezett megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdés első fordulója szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményét.

A kezdeményezés 2. eleme szerint az ajánlatkérő nem készítette elő megfelelő alapossággal a közbeszerzési eljárást, megsértve ezzel a Kbt. 28. § (1) bekezdését.

A kezdeményezés 3. eleme szerint az ajánlatkérő azzal, hogy a szerződés megkötésének időpontjáig bejelentett 6 fő helyi, hátrányos helyzetű munkavállaló közül M. Á. tekintetében nem észlelte a „helyi” kitétel hiányát, továbbá nem hívta fel a kérelmezettet kötelezettségének szerződésszerű teljesítésére, megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdésében rögzített ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét.

A kezdeményezés 4. eleme szerint a kizáró okok tekintetében a kérelmezett nem nyilatkozott az ajánlatkérő felé, így megsértette a Kbt. 138. § (3) bekezdését.

A kezdeményezés 5. eleme szerint R. F. egyéni vállalkozó nem került feltüntetésre a vállalkozási díj alvállalkozókat megillető részét alvállalkozónként egyenként részletező nyilatkozaton, mellyel a kérelmezett megsértette a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdés b) pontját.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő az észrevételében a jogsértés hiányának a megállapítását kérte.

A kérelmezett észrevétele

A kérelmezett az észrevételében a jogsértés hiányának a megállapítását kérte.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság a határozatában a kezdeményezés 3-5. elemei tekintetében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdését, a kérelmezett megsértette a Kbt. 138. § (3) bekezdésének második mondatában foglaltakat, és a Kbt. 135. § (3) bekezdésére tekintettel a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdés b) pontját.

Az 1. kezdeményezési elem kapcsán a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszüntette.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben külön-külön 500.000-500.000.-Ft bírságot szabott ki.

A Döntőbizottság a 2. kezdeményezési elem tekintetében a jogorvoslati eljárást elkülönítést követően D.432/2021. számon folytatta le.

A határozat indokolása a következőket tartalmazta:

A jogorvoslat alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás 2019. március 12. napján indult, ezért a Döntőbizottság az ezen időpontban hatályos Kbt. rendelkezései alapján hozta meg döntését.

A Döntőbizottság az 1. kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy a kérelmezett megsértette-e a Kbt. 2. § (3) bekezdését.

Tényként megállapította, hogy az ajánlatkérő a felhívásban előírta szerződéses feltételként 6 fő helyi, hátrányos helyzetű munkavállaló alkalmazását a teljesítés során. Az ajánlatkérő részletesen meghatározta ezen előírás tartalmi követelményeit, így azt is, hogy mikor teljesül a „helyi” kitétel egy munkavállaló tekintetében. Az ajánlatkérő azt is előírta, hogy ezen feltétel teljesítését legkésőbb a szerződéskötéskor kell a kérelmezettnek igazolnia akként, hogy csatolnia kell a munkaszerződéseket, valamint a lakcímet igazoló hatósági igazolványok másolatát.

Ezen előírásokon felül a szerződés rögzítette a vállalkozó kötelezettségeit.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett a vállalkozási szerződés megkötéséig 6 főt (B.M.J., B.Z., F.B., M.Á., N.I., V.D.), mint helyi, hátrányos helyzetű munkavállalót jelentett be az ajánlatkérő felé, mely munkavállalók közül 1 fő (M.Á.) lakcímgazolványa és a munkaszerződésén feltüntetett lakóhelye nem felelt meg az ajánlatkérő által előírt „helyi” kitételnek. Ezen munkavállaló esetében tartózkodási helyként eltérő cím sem volt feltüntetve.

Megállapította továbbá, hogy a kérelmezett a bejelentett 6 fön felül megjelölt 8 fő (B.P.D., R.D., R.J., Sz.L., V.I., B.P., id.F.B., P.E.) helyi, hátrányos helyzetűként foglalkoztatott munkavállaló esetében az ajánlatkérő felé a helyi, hátrányos helyzetű minőséget alátámasztó dokumentumot az előírt okirati formában nem csatolt.

A szerződés szerint súlyos szerződésszegésnek minősül, ha a kérelmezett nem tesz eleget a 6 fő helyi, hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatására vonatkozó kötelezettségének.

A Döntőbizottság megállapította, hogy ezen kezdeményezési elem nem a Döntőbizottság, hanem a polgári bíróság hatáskörébe tartozik, ezért ezen kezdeményezési elem kapcsán a Döntőbizottság az eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 17. §-a alapján megszüntette.

A Döntőbizottság a 3. kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

Az ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége közé tartozik, hogy köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles rögzíteni a szerződéses kötelezettségek teljesítését, valamint a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését. Az ajánlatkérő dokumentálási kötelezettsége áthatja a Kbt. tételes jogi rendelkezéseit is.

Az ajánlatkérő dokumentálási és ellenőrzési kötelezettségét nem csak a fenti jogszabályhely rögzíti, hanem maga a szerződés is előírhatja.

A jogorvoslati eljárásban a felek között nem volt vitatott annak ténye, hogy a kérelmezett által igazolással bemutatott 6 fő munkavállaló közül 1 fő (M. Á.) munkavállaló a lakcíme alapján nem felelt meg az ajánlatkérő „helyi” kitételének. A Döntőbizottság rámutatott, hogy nem-

csak ellenőrzési kötelezettsége keletkezik az ajánlatkérőnek, hanem dokumentálási is. Ezen két kötelezettség együttes teljesítése testesíti meg a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítését. Jelen esetben megállapítható volt az ajánlatkérő ellenőrzési körében a hiba feltárása, de ennek során nem került dokumentálásra, hogy ezt jelezte volna a kérelmezett felé, valamint elmaradt a kérelmezett által tett intézkedések utóellenőrzése.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a 4. kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy a kérelmezett megsértette-e a Kbt. 138. § (3) bekezdését.

A jogalkotó a Kbt. 138. § (3) bekezdésében a nyertes ajánlattevő két kötelezettségét nevesíti arra az esetre, ha a szerződés teljesítésében alvállalkozó vesz részt, egyrészt az alvállalkozó bejelentését, másrészt nyilatkozat benyújtását arról, hogy az alvállalkozó nem áll a kizáró okok hatálya alatt.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményezés kizárólag arra irányult, hogy a kérelmezett nem küldte meg az ajánlatkérő részére az alvállalkozók kizáró okok hatálya alatt nem állását igazoló dokumentumokat.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett teljesítette ezen kötelezettségét, de nem a szerződésben kapcsolattartóként megjelölt e-mail címre, hanem egy általa képzett e-mail címre, így a kötelezettségének jogszerűen nem tett eleget, mivel az ajánlatkérő részére történő megküldés ténylegesen nem teljesült.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmezett az alvállalkozók tekintetében megsértette a Kbt. 138. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság az 5. kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy a kérelmezett megsértette-e a 322/2015. (X. 30.) Korm.rendelet 32/A. § (1) bekezdés b) pontját.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdés b) pontja előírja az ajánlattevőként szerződő félnek, hogy alvállalkozó bevonása esetén legkésőbb a teljesítés elismerésének időpontjáig köteles nyilatkozatot tenni, hogy az általa a teljesítésbe bevont alvállalkozó mekkora összegre jogosult az ellenszolgáltatásból, egyidejűleg fel kell hívnia az alvállalkozót a számla(k) kiállítására.

A Döntőbizottság a becsatolt iratokból megállapította, hogy az alvállalkozóként a szerződés teljesítéséhez igénybe vett R. F. egyéni vállalkozót a kérelmezett annak ellenére nem tüntette fel az I. részszámlán a vállalkozási díj alvállalkozókat megillető részét részletező nyilatkozaton, hogy az I. részszámla szerinti teljesítés napján, R. F. egyéni vállalkozó már teljesítette alvállalkozói szolgáltatását.

A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat.

A Döntőbizottság határozata ellen az ajánlatkérő terjesztett elő keresetet a bírósághoz, melyben a 3. kezdeményezési elem körében a határozat megváltoztatását kérte.

A Fővárosi Törvényszék a 2022. november 9-én kelt 103.K.705.977/2021/21. számú ítéletében a keresetet elutasította.

A bíróság ítéletének indokolása szerint a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és - adott esetben - a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

A peres felek között abban volt vita, hogy miként kell értelmezni az adott tényállásra a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget a felperes tekintetében, azt kiterjesztően értelmezte az alperes.

Helyesen mutatott rá az alperes, hogy az ajánlatkérő dokumentálási kötelezettsége a Kbt. rendszerében értelmezendő, egyfelől egy általános dokumentálási kötelezettséget ró rá a Kbt. 46. §-a, továbbá az egyes közbeszerzési cselekményeknél külön szabályokat tartalmaz, vagy éppen dokumentált közbeszerzési cselekményekről rendelkezik. Ilyen tételes előírás a szerződés teljesítése körében szabályozott dokumentálási kötelezettség, amely nem csak az ellenőrzésre hivatott, hanem az ajánlatkérő védelmét is biztosítja, lehetővé téve a közbeszerzési eljárás lezárultával a szerződéses időszakba átlépő ajánlatkérő és nyertes ajánlattevő között továbbra is a közbeszerzési jog kogens rendel-

kezései által ellenőrzött szerződéses kapcsolat átláthatóvá tételét. Egyetértett a bíróság az alperessel abban is, hogy a dokumentálási kötelezettség alapvető célok teljesülését szolgálja, így annak sérelme súlyosnak tekintendő.

Az, hogy a teljesítés adataiból mit, mikor, miért, milyen terjedelemben indokolt és szükséges dokumentálni, azt az adott közbeszerzési eljárás körülményei határozzák meg. Minden – az eredeti szerződéses tartalmakhoz képesti – eltérés dokumentálás szempontjából fontos lehet, mert ahhoz jogsértés fűződhet. Tévesen korlátozta a felperes a dokumentálási kötelezettség kereteit/jelentőségét az értékelési szempontokra, mert a szerződés teljesítésére vonatkozó adatok dokumentálása szükséges, ezen belül pedig a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítés dokumentálása is feladat annak okai, és adott esetben a szerződésszegéssel kapcsolatos igények dokumentálása mellett. Ennek jogalkotói célja úgyszintén a közpénzek átlátható felhasználásának biztosítása volt azért, hogy a szerződések teljesítése, a szerződéstől eltérő teljesítés és az abból fakadó igények érvényesítése megfelelően ellenőrizhető legyen.

Az alperes a 3. kezdeményezési elemében foglalt Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti felperesi jogszabálysértés vizsgálata során visszautalt az 1. kezdeményezési elemnél rögzített tényekre a közbeszerzési felhívás és a vállalkozói szerződés előírásai, valamint a feltárt hiányosságoknál a teljesítésbe bevont helyi, hátrányos helyzetű munkavállalók tekintetében. A határozatban kifejtettek szerint az alperes elfogadta, hogy a felperes az előírt munkavállalói kör bevonásánál tapasztalt hibákat ellenőrizte és feltárta, azt róta a felperes terhére, hogy ennek során nem került dokumentálásra a tapasztalt hiányosságok kérelmezett felé történt jelzése, valamint a kérelmezett által tett intézkedések utóellenőrzése. Hangsúlyozta ugyan, hogy már a szerződés megkötésekor eleget tehetett volna a felperes a dokumentálási kötelezettségének, de erre nézve a határozata külön marasztalást nem tartalmaz. A felperes a terhére figyelembe vett tényekkel nem szállt vitába, azok minősítését tartotta jogsértőnek, ehhez képest állította az alperesi határozat indokolásának az elégtelenségét.

A Fővárosi Törvényszék a Kbt. 142. § (1) bekezdésének az értelmezését illetően az alperessel egyetértett, az általa feltárt tényekből vele egyező következtetésre jutott, indokolását teljeskörűnek és megalapozottnak értékelte.

A felperes a közbeszerzési ajánlati felhívásban maga írta elő a 6 fő helyi, hátrányos helyzetű munkavállaló bevonásának a kötelezettségét és rögzítette, hogy mit kell érteni a „helyi” megfogalmazás alatt. Kikötötte továbbá, hogy legkésőbb a szerződéskötéskor igazolni kell a helyi minőséget, a hátrányos helyzetet és a munkaviszony fennállását. A munkaviszony fennállásának igazolására a megkötött munkaszerződések szolgálnak, mely dokumentumok támasztják alá a hátrányos helyzetet, továbbá, hogy a helyi minőség igazolására a lakcímet igazoló hatósági igazolványok egyszerű másolatát kell csatolni. E rendelkezések a vállalkozási szerződésbe is beemelésre kerültek. Miután a szerződésszerű teljesítéshez szükséges e feltételeket és annak dokumentálásához és ellenőrzéséhez szükséges részlet-szabályokat maga a felperes határozta meg, elvárható volt tőle az előírt rendelkezések, kiírási feltételek pontos betartásának a dokumentálása, ellenőrzése.

Egyetértett a bíróság az alperessel abban, hogy a jogorvoslati eljárás során csatolt jelenléti ívek, – melyeket a dokumentálás tényeként az alperes elfogadott ugyan – a kérelmezett dokumentumai, nem az ajánlatkérőé. A jelenléti ívek alkalmasak voltak arra, hogy a felperes a 6 fő bevonására vonatkozó kérelmezetti kötelezettség teljesítésének időszakos elmulasztását ellenőrizte, továbbá az is megállapítható volt, hogy a hiányosság a kérelmezett által később korrigálásra került. Nem dokumentálta azonban a felperes, hogy a hiányosságokat miként jelezte a kérelmezett felé, hogyan hívta fel a 6 fő bevonására vonatkozó szerződéses kötelezettség maradéktalan és folyamatos teljesítésére. Nem került dokumentálásra továbbá az sem, hogy a kérelmezettnek a hiányosságok orvoslására tett intézkedéseit miként ellenőrizte. Ez okból a felperes a jelenléti ívek létrejöttére a jogsértés megállapítása ellenében sikerrel nem hivatkozhat. Helyesen rögzítette az alperes, hogy a jelenléti ívekből nem követhető nyomon a hiányosságok orvoslására történt felhívás, valamint az utóellenőrzés dokumentálása. A 6 fő bevonásának kötelezettsége vitathatatlanul a kérelmezettet terhelte a megkötött szerződés szerint, ennek elmulasztására nézve az alperes a kezdeményezés 1. pontjában foglaltak alapján vont le következtetéseket. Ettől független a felperes Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti dokumentálási és ellenőrzési kötelezettsége, ennek kimentéseként alappal nem hivatkozhat a felperes arra, hogy a vonatkozó dokumentálási kötelezettsége a kérelmezettet terhelte. A releváns körülmények folyamatos ellenőrzése és dokumentálási kötelezettsége a fent részletezettek szerint a Kbt.

142. § (1) bekezdéséből ered, ezért alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy a jogszabályhely jogsértő kiterjesztő értelmezését jelenti az, hogy a kérelmezetti mulasztást nem jelezte írásban felé. A jelenléti ívek alapján a kérelmezetti teljesítés utóellenőrzése nem állapítható meg, a jelenléti ívek ezen ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség teljesítésének alátámasztására elégtelenek, ezért eredménytelen maradt a felperes hivatkozása.

Az alperes a határozatában helytállóan fejtette ki, hogy az ajánlati kiírás és a vállalkozói szerződés szerint a 6 fő bevonásának kötelezettsége folyamatosan terhelte a kérelmezettet, ezért alaptalan a kimentésre az arra történt hivatkozás is, hogy a 6 fő hiánya csak időszakosan valósult meg, az időszak átlagát tekintve teljesült. Ugyanígy okból maradt eredménytelen a felperes hivatkozása arra, hogy a 6 főn felül további 8 fő bejelentése megtörtént, mert ehhez nem társult az igazolások csatolása.

A Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti dokumentálási és ellenőrzési kötelezettség a felperest terhelte, azokat a dokumentumokat, amikkel a helyi, hátrányos minőség és annak teljesítése ellenőrizhető, az ajánlati kiírás tartalmazta. Ezért alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy nem jelölte meg az alperes, az utóellenőrzés körében milyen dokumentumokat hiányolt tőle, az alperesnek nem feladata az ajánlatkérő kioktatása a jogszerű eljárásra, hatásköre erre nem terjed ki.

A felhívás tartalmazza azt a kikötést, hogy legkésőbb a szerződéskötéskor igazolni kell a helyi, hátrányos minőség fennállását, a laccímet igazoló hatósági igazolványok bemutatásával. Amennyiben az erre vonatkozó ellenőrzési kötelezettséget – a laccímkártyák könnyen elvégezhető megtekintésével – a kérelmezett, illetve a felperes már a szerződés megkötésekor teljesítette volna, nem áll elő, illetve minden bizonnyal hamar kiküszöbölhető lett volna a 6 fő bevonásának elmulasztására vonatkozó hiányosság.

Mindezek miatt okszerűen hivatkozott a határozatában az alperes arra, hogy a szerződés megkötésekor történt ellenőrzés alapján adott esetben megelőzhető lett volna a kérelmezetti jogszabálysértés, amit külön nem rótt a felperes terhére. Ezek alapján fennáll az az ok-okozati

összefüggés, amit a felperes a keresetében ezzel kapcsolatban hiányolt. Nem érvelhetett eredménnyel azzal sem, hogy ráhatása nem volt a kérelmezett teljesítésére, a 6 fő bevonását, a jogszerű teljesítést kikényszeríteni nem tudta. A határozatban írtak szerint az alperes nem azt rótt a felperes terhére, hogy nem ellenőrizte és dokumentálta a feltárt hiányosságokat, a felperes jogsértése abban állt, hogy a kérelmezett felé megtett intézkedéseket nem dokumentálta, nem ellenőrizte a hiányosságok kiküszöbölését és nem dokumentálta azokat. Utóbbi kötelezettségek elmulasztását nem orvosolja az a körülmény, hogy a hiányosságokat a felperes ellenőrizte és dokumentálta, az erre vonatkozó határozati megállapításra a felperes alappal nem hivatkozhat. Az a körülmény, hogy a kérelmezett egyéb szerződéses kötelezettségei megsértésére is tekintettel később elállt a szerződéstől a felperes, a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségek szempontjából nem releváns tényállási elem, az alperes nem is rótt fel a felperesnek azt, hogy a szerződéstől nem állt el már a kérelmezetti szerződésszegés bekövetkeztekor, illetve első észlelésekor, hanem csak később. Mindezekre figyelemmel az alperes a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség szempontjából releváns tényállást feltárta. Az elállással kapcsolatos körülményeknek a fenti jogszabályi kötelezettség teljesítése szempontjából jelentősége nem volt, egyéb körülményt pedig – amit a tényállás feltárása körében hiányolna – a felperes nem jelölt meg. Mindezek miatt alaptalan maradt a felperes hivatkozása az Ákr. 62. § (1) bekezdése szerinti tényállástisztázási kötelezettség elmulasztására, és alaptalanul hivatkozott az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség megsértésére is. Az alperes a határozatát a Kbt. 142. § (1) bekezdése körében alaposan és okszerűen indokolta, határozatának indokolásából megállapíthatóak azok a tények, körülmények és összefüggések, amelyek alapján a Kbt. 142. § (1) bekezdés megsértését a felperesnek felróttá. Az alperes a teljeskörűen feltárt tényállásból okszerű jogkövetkeztetésre jutott akkor, amikor megállapította a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség felperesi megsértését, mely álláspontját kellően részletesen meg is indokolta.

Mindezek alapján alaptalanok maradtak a Kbt. 142. § (1) bekezdése kapcsán felhozott felperesi kereseti érvek.